

Biologisk mångfald

Sammanfattning

I betänkandet behandlas sammanlagt 73 motionsyrkanden om biologisk mångfald från den allmänna motionstiden 2007. Motionerna tar upp frågor som rör bl.a. allemansrätt, områdesskydd, skadedjur, miljö kvalitetsmål, EG:s art- och habitatdirektiv, strandskydd, vandringsfisk och hållande av orm. Vissa motionsyrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden, och dessa behandlas därför förenklat.

Samtliga motionsyrkanden avstyrks. I betänkandet finns fem reservationer och två särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Utskottets överväganden	6
Allemansrätt	6
Spansk skogssnigel	8
Marina skyddsområden	10
Nya nationalparker m.m.	12
Skötselavtal för reservat m.m.	15
Miljökvalitetsmålen	18
Översyn av habitatdirektivet m.m.	20
Granbarkborre	23
Motioner som bereds förenklat	24
Reservationer	25
1. Spansk skogssnigel, punkt 2 (s)	25
2. Marina skyddsområden, punkt 3 (v, mp)	25
3. Miljökvalitetsmålen, punkt 6 (mp)	26
4. Översyn av habitatdirektivet m.m., punkt 7 (s)	27
5. Översyn av habitatdirektivet m.m., punkt 7 (v)	27
Särskilda yttranden	28
1. Biologisk mångfald (s)	28
2. Biologisk mångfald (v)	29
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	30
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	30
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 9	38

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Allemansrätt

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ233 yrkande 2, 2007/08: MJ347, 2007/08:MJ373 yrkande 2 och 2007/08:MJ378.

2. Spansk skogssnigel

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ293, 2007/08:MJ321 och 2007/08:MJ326.

Reservation 1 (s)

3. Marina skyddsområden

Riksdagen avslår motion 2007/08:MJ366 yrkande 23.

Reservation 2 (v, mp)

4. Nya nationalparker m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ275, 2007/08:MJ308, 2007/08:MJ340, 2007/08:MJ436 och 2007/08:MJ445.

5. Skötselavtal för reservat m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ254, 2007/08:MJ302, 2007/08:MJ319, 2007/08:MJ348, 2007/08:MJ356 och 2007/08:MJ459.

6. Miljö kvalitetsmålen

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ414 yrkandena 1 och 2 samt 2007/08:MJ427 yrkande 3.

Reservation 3 (mp)

7. Översyn av habitatdirektivet m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ255, 2007/08:MJ271, 2007/08:MJ283, 2007/08:MJ324 och 2007/08:MJ366 yrkande 9.

Reservation 4 (s)

Reservation 5 (v)

8. Granbarkborre

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:MJ264 och 2007/08:MJ342.

9. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 1 april 2008

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Anders Ygeman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Ygeman (s), Claes Västerteg (c), Ola Sundell (m), Jeppe Johnsson (m), Carina Ohlsson (s), Bengt-Anders Johansson (m), Bo Bernhardsson (s), Sofia Arkelsten (m), Jan-Olof Larsson (s), Sven Gunnar Persson (kd), Rune Wikström (m), Wiwi-Anne Johansson (v), Erik A Eriksson (c), Tina Ehn (mp), Aleksander Gabelic (s), Helén Pettersson i Umeå (s) och Lars Tysklind (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas sammanlagt 73 motionsyrkanden om biologisk mångfald från allmänna motionstiden 2007. Motionerna tar upp frågor som rör bl.a. allemansrätt, områdesskydd, skadedjur, miljökvalitetsmål, EG:s art- och habitatdirektiv, strandskydd, vandringsfisk och hållande av orm. Samtliga motionsyrkanden avstyrks.

Av motionsyrkandena tar 44 yrkanden upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. Dessa behandlas därför förenklat. Frågeställningarna har behandlats bl.a. i betänkandena Biologisk mångfald 2006/07:MJU12 och Fiskeripolitik 2006/07:MJU14 samt i civilutskottets betänkanden Hyresrätt m.m. 2006/07:CU10 och Fastighetsrättsliga frågor 2006/07:CU20.

Utskottets överväganden

Allemansrätt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motionsyrkanden (m) om att begränsa allemansrätten. Vidare avslås ett motionsyrkande (fp) om tillgänglighet till grönytor genom s.k. beträdor.

Motionerna

Enligt motion MJ347 (m) ger allemansrätten såväl kommersiella som ideella organisationer möjlighet att utnyttja mark utan att fastighetsägaren kan hindra detta. Motionären menar att miljöbalken behöver ändras så att fastighetsägaren kan påverka hur fastigheten nyttjas. Även motion MJ233 (m) yrkande 2 framför att allemansrätten utnyttjas för kommersiella syften och att detta inskränker äganderätten. I motionen föreslås att möjligheten till fritt handredskapsfiske begränsas. I motion MJ378 (m) hävdas att myndigheter, företag och föreningar m.m. använder allemansrätten för att göra undersökningar och aktiviteter i naturen. Motionären anser att ett sådant utnyttjande bör kräva tillstånd från markägaren. Motion MJ373 (fp) yrkande 2 behandlar frågan om tillgänglighet till grönytor som omfattas av allemansrätt i det skånska slättlandskapet. Till följd av det intensiva åkerbruket isoleras skogsområden som omfattas av allemansrätt. Genom s.k. beträdor, dvs. stigar i åkerkanten, kan dessa grönytor göras mer tillgängliga för allmänheten. I motionen anföras att beträdornas ställning i det statliga stödsystemet behöver klargöras och att långsiktigheten i upplåtelse av en beträda bör fastställas miljö- och fastighetsrättsligt.

Utskottets ställningstagande

Organiserat utnyttjande av allemansrätten

Allemansrätten är den begränsade rätt som var och en har att använda annans fastighet, framför allt genom att – åtminstone till fots – färdas över den och att under en kortare tid vistas på den. Nyttjandet får inte gå så långt att fastighetens ägare (eller annan med särskild rätt till fastigheten, t.ex. en nyttjanderättshavare) tillfogas nämnvärd olägenhet eller ekonomisk skada.

Utskottet konstaterar att organiserat kommersiellt utnyttjande av allemansrätten, t.ex. av reseföretag, kan medföra störningar. Ett sådant utnyttjande är i och för sig tillåtet även utan markägarens medgivande, men kan förbjudas om det blir för intensivt. I motiven till miljöbalken (prop. 1997/08: 45 I s. 302) anföras att det är tveksamt om en organisatör ska få utnyttja en

fastighet kommersiellt och mer eller mindre permanent utan ägarens tillstånd. Sådana rådighetsfrågor behandlas dock inte i miljöbalken utan bör enligt motiven som tidigare lösas i rättspraxis. Generellt anförs att arrangemang av någon betydelse inte bör ske utan markägarens medgivande, men att det för förbud rimligen bör fordras att man kan befara skada eller olägenhet för markägaren. I ett rättsfall (NJA 1996 s. 495) fann Högsta domstolen att ett företag som ordnat organiserad försränning hade utnyttjat en fastighet för intensivt. Eftersom utnyttjandet hade medfört avsevärda skador och olägenheter fann Högsta domstolen att organisatören saknade rätt att utan medgivande av fastighetsägaren arrangera eller på annat sätt medverka till den organiserade försränningen.

Utskottet noterar att organiserat friluftsliv även kan utlösa skyldighet att göra en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § andra stycket miljöbalken, om verksamheten kan medföra skada på naturmiljön. Ett arrangerande företag kan även enligt allmänna regler bli skadeståndsskyldigt för skada på fastigheten om företaget eller dess anställda exempelvis brustit i hänsyn till markägaren vid sin planering eller gett felaktig eller otillräcklig information till deltagarna om deras skyldigheter enligt allemansrätten (jfr 2 kap. 1 § och 3 kap. 1 § skadeståndslagen).

Myndigheters rätt att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel och att där utföra undersökningar och andra åtgärder i syfte att fullgöra sina uppgifter enligt miljöbalken regleras i 28 kap. 1 § miljöbalken. Befogenheten gäller bara i den mån tillträde är behövt. Ett beslut som inkräktar på enskilds rätt får inte gå längre än syftet påkallar, och framför allt får inte onödig skada orsakas. I första hand bör myndigheten ta kontakt med fastighetsägaren angående tillträdet, men också oanmälda inspektionsbesök är tillåtna. Bestämmelser om rätt till ersättning för skada och intrång finns i 31 kap. 10 § miljöbalken. Utskottet finner det vara en rimlig ordning att myndigheten i första hand kontakter fastighetsägaren.

I svar på interpellation 2006/07:373 om naturturism anförde näringsministern den 27 mars 2007 att en balans behöver uppnås mellan äganderätten och de intressen som enskilda turistföretagare har på annans mark. Ambitionen ska vara att få ett bra samtalsklimat mellan turistföretagare och fastighetsägare så att parterna kommer överens innan en kommersiell verksamhet etableras. Även i svar på interpellation 2007/08:398 om turism tisdagen den 11 mars anförde näringsministern att nyttjande av privat skog, mark eller vattendrag för kommersiella syften bör bygga på ett gott samarbete med markägare. Turistföretagen och markägarna bör därför sträva efter att komma överens om hur naturturism ska bedrivas under ömsesidigt hänsynstagande.

Med det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ347 (m), MJ233 (m) yrkande 2 och MJ378 (m) lämnas utan vidare åtgärd i de delar de inte kan anses tillgodosedda.

Beträdor

I landsbygdsprogrammet för 2007–2013 har en ny åtgärd införts som kallas *utvald miljö*. Åtgärden utvald miljö syftar till att bevara och förstärka landskapets natur- och kulturvärden. Det som skiljer utvald miljö från de generella miljöersättningarna är att länsstyrelserna har möjlighet att utifrån regionala prioriteringar välja vilka åtgärder som ska få ersättning i det egna länet.

Enligt vad utskottet har inhämtat från Jordbruksdepartementet är utvald miljö ett pilotförsök där olika åtgärder kan bli ersättningsberättigade beroende på vilka regionala behov som finns. Inför det nya landsbygdsprogrammet gjorde Jordbruksverket tillsammans med länsstyrelserna en prioritering av vilka åtgärder som skulle kunna vara ersättningsberättigade. Beträdor fanns med bland de åtgärder som diskuterades, men de valdes bort till förmån för andra åtgärder. En halvtidsutvärdering av åtgärden utvald miljö kommer att ske under 2009.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) finansierar ett projekt inom Sveriges lantbruksuniversitets fakultet för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap. Projektet syftar till att utarbeta strategier för design och implementering av multifunktionella beträdor i tätortsnära landskap i intensiva jordbruksområden i Sverige. Projektiden är från juni 2007 till december 2009. Utskottet förutsätter att regeringen tar del av de erfarenheter som kan vinnas av projektet och vid behov vidtar lämpliga åtgärder.

Med det anförda föreslår utskottet att motion MJ373 (fp) yrkande 2 lämnas utan åtgärd.

Spansk skogssnigel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tre motioner (s, kd) om bekämpning m.m. av den spanska skogssnigeln.

Jämför reservation 1 (s).

Motionerna

Flera motioner kräver åtgärder mot den spanska skogssnigeln. Enligt motion MJ326 (s) behövs en nationell strategi för att kontrollera och bekämpa den spanska skogssnigeln. Strategin bör omfatta både nationell bekämpning och internationellt erfarenhetsutbyte. Vidare bör det i strategin ingå information till odlare samt en bättre övervakning av spridningen. Även motion MJ321 (kd) framför att det på nationell nivå bör utarbetas en

handlingsplan för att bekämpa utbredningen av spansk skogssnigel. Att det är nödvändigt att bevaka och underlätta bekämpningen av den spanska skogssnigeln anförs också i motion MJ293 (s).

Utskottets ställningstagande

När det gäller regeringens åtgärder för att underlätta bekämpningen av den s.k. mördarsnigeln, har jordbruksminister Eskil Erlandsson anfört följande i svar den 25 juli 2007 på skriftlig fråga 2006/07:1491. Det har ansetts troligt att spridningen av snigeln till stor del kan kopplas till handeln med växtprodukter. För att minimera spridningen av sniglarna är det viktigt att de växtprodukter som säljs på marknaden håller en god kvalitet och inte bidrar till spridningen. Detta anser regeringen primärt är ett ansvar för näringen själv. Myndigheterna håller uppsikt och följer noggrant utvecklingen. Möjligheten att från samhällets sida ställa ytterligare krav på hanteringen av det växtmaterial som produceras och saluförs kommersiellt i plantskolor m.m. bör därutöver kunna övervägas.

Vidare anförde miljöminister Andreas Carlgren den 23 augusti 2007 i svar på skriftlig fråga 2006/07:1469 följande beträffande vilka åtgärder regeringen är beredd att vidta när det gäller godkännande av nematoder som bekämpningsmetod mot sniglar. Nematoder för användning som bekämpningsmedel omfattas av förordningen (2006:1010) om växtskyddsmedel. Kemikalieinspektionen är ansvarig myndighet för godkännande av aktiva ämnen för användning som växtskyddsmedel. För att en produkt ska kunna användas på den svenska marknaden måste ett företag ansöka om ett tillstånd enligt gällande lagstiftning. Kemikalieinspektionen bedömer därefter huruvida ett godkännande kan medges eller ej. När det gäller användandet av nematoder som bekämpningsmetod mot sniglar ansökte ett företag om tillstånd under 1990-talet. Kemikalieinspektionen avslag företags ansökan eftersom företaget inte kunde presentera den information om hälso- och miljöegenskaper som krävdes enligt lagstiftningen för att få ett godkännande. Sedan dess har inget företag ansökt om tillstånd att få marknadsföra produkten i Sverige. Regeringen är positiv till användandet av icke-kemiska växtskyddsmedel som alternativ till kemiska metoder. Under förutsättning att de biologiska medlen bedöms som säkra för miljö och hälsa, vore det positivt om fler introduceras på den svenska marknaden. Detta förutsätter dock att det finns företag som önskar marknadsföra sina produkter på den svenska marknaden och därför ansöker om ett godkännande från Kemikalieinspektionen.

I svar på skriftlig fråga 2007/08:115 den 29 oktober 2007 anförde miljöministern även att riksdagen i samband med förra miljömålspropositionen identifierade främmande arter som ett växande hot, vilket kräver ett samlat, förebyggande grepp. Därför arbetar nu Naturvårdsverket, i samråd med Skogsstyrelsen, Fiskeriverket, Jordbruksverket, Sjöfartsverket och Tullverket, med en nationell strategi och handlingsplan som ska syfta till att

etablera ett system för hantering av införsel, förflyttning och utsättning av främmande arter och genotyper. I uppdraget ingår att se över eventuella behov av att komplettera Sveriges regelverk och förstärka miljöövervakningen. Uppdraget ska redovisas den 1 juli 2008.

I detta sammanhang bör även uppmärksammas att EG-kommissionen från den 3 mars till den 5 maj 2008 via Internet inhämtar förslag om hur problemet med främmande arter kan hanteras på EU-nivå. Syftet är att förbereda en gemensam EU-policy mot främmande arter.

Utskottet anser att det kan finnas ytterligare behov av forskning och förutsätter att berörda näringar tillsammans med lämpliga forskningsinstitutioner prioriterar detta arbete. I avvaktan på resultatet av pågående arbete föreslår utskottet att motionerna MJ293 (s), MJ321 (kd) och MJ326 (s) lämnas utan vidare åtgärd.

Marina skyddsområden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande (v) om marina skyddsområden med fiskeförbud.

Jämför reservation 2 (v, mp).

Motionen

I linje med miljö kvalitetsmålet Hav i balans samt levande kust och skärgård måste takten i det nationella arbetet med att införa marina områden med fiskeförbud ökas enligt motion MJ366 (v) yrkande 23. Det är viktigt att Sverige får en större andel skyddade marina områden.

Utskottets ställningstagande

Miljö kvalitetsmålet Hav i balans samt levande kust och skärgård innehåller delmålet Skyddsvärda marina miljöer. Enligt detta delmål ska minst 50 % av skyddsvärda marina miljöer och minst 70 % av kust- och skärgårdsområden med höga natur- och kulturvärden ha ett långsiktigt skydd senast 2010. Senast 2005 ska ytterligare fem, och senast 2010 därutöver ytterligare fjorton, marina områden vara skyddade som naturreservat och tillsammans utgöra ett representativt nätverk av marina naturtyper. Dessutom ska ett område med permanent fiskeförbud inrättas till 2006, för utvärdering till 2010 samt ytterligare tre områden med permanent fiskeförbud (kustnära och utsjöområden) inrättas till 2010 i vardera Östersjön och Västerhavet för utvärdering till 2015.

Enligt Miljömålsrådets rapport över Sveriges miljömål, de facto 2007, har målet om fem nya marina naturreservat senast 2005 uppnåtts och det finns nu totalt 12 naturreservat i svenska havsområden. Miljömålsrådet

bedömer att målet om sammanlagt 26 marina naturreservat till 2010 sannolikt kommer att nås. Som stöd för arbetet har en vägledning för skydd av marina områden med höga naturvärden tagits fram.

I Naturvårdsverkets underlagsrapport till fördjupad utvärdering av miljömålet Hav i balans samt levande kust och skärgård (rapport 5770, december 2007) lämnas ett förslag till revidering av miljömålet. Enligt verkets förslag ska ett representativt nätverk av skyddsvärda marina områden omfattande minst 15 % av Sveriges marina area bevaras senast 2015.

Enligt vad utskottet har inhämtat kan Kosterhavet komma att bli en marin nationalpark. En proposition om den föreslagna marina nationalparken planeras till slutet av 2008 och invigning av parken är planerad till den 9 september 2009.

I proposition 2003/04:51 Kust- och insjöfiske samt vattenbruk anförde regeringen att Fiskeriverket med stöd av fiskerilagstiftningen kan inrätta fredningsområden där fiske helt eller delvis är förbjudet. Ofta är sådana områden begränsade till vissa delar av året då behovet av skydd av fiskbestånden är motiverat. För närvarande finns ca 200 sådana fredningsområden, bl.a. för att skydda lax och öring under lek- och lekvandring. Det finns även områden där vissa redskap är helt förbjudna, exempelvis trål, snurrevad och snörpvad.

Fiskeriverket har, efter samråd med berörda myndigheter och organisationer, beslutat att inrätta området kring Gotska Sandön som ett fiskefritt område. Fiskeförbudet trädde i kraft den 1 maj 2006, och effekterna ska utvärderas fram till utgången av 2010.

Regeringen gav 2005 i uppdrag åt Fiskeriverket att inrätta ytterligare tre områden i Östersjön och tre i Västerhavet med permanent fiskeförbud. Arbetet har skett i samråd med Naturvårdsverket, berörda länsstyrelser och andra intressegrupper. Syftet med uppdraget är att reda ut hur fiskefria områden kan användas för fiskevårdande ändamål. Bland annat vill man undersöka hur fiskefria områden kan minska risken för kollaps och bidra till bestånd med varierande storlek samt de långsiktiga biologiska och ekonomiska effekterna. I mars 2008 presenterade Fiskeriverket sitt förslag till havs- och kustområden där de sex fiskefria områdena kan placeras. I Östersjön har Fiskeriverket pekat ut två viktiga bestånd till havs. Det ena är torsken från det östra beståndet, hemmahörande i södra Östersjön. Det andra Östersjöområdet har fokus på strömmingen i Bottenhavet. Där vill man skydda den kustlekande strömmingen vid födosöksområdena i utsjön. Det tredje området är ett kustområde i Stockholms skärgård, där man vill skydda abborre, gädda och gös. Områdena ska vara inrättade 2010, efter att förslagen har förankrats lokalt och vad gäller utsjöområdena även internationellt. Utformningen ska ske i samråd med alla berörda intressenter. Utskottet anser att inriktningen bör vara att inrättandet av sådana områden i första hand sker på frivillig väg.

Med det anförda föreslår utskottet att motion MJ366 (v) yrkande 23 lämnas utan vidare åtgärd.

Nya nationalparker m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner (s) om vilka områden som bör ingå i Naturvårdsverkets nationalparksplan. Vidare avslås motioner om begränsning av biotopskyddet (s, c) samt en motion (s) om skydd för raukar.

Motionerna

Enligt motion MJ308 (s) borde området Omberg ingå i Naturvårdsverkets förslag till ny nationalparksplan eftersom detta område har natur- och kulturvärden som bör skyddas. I motion MJ436 (s) framförs i stället att områdena Reivo och Dellik inte bör föreslås bli nationalparker i samma plan, eftersom detta skulle få negativa konsekvenser för de boendes sysselsättning och fritid och för de berörda kommunernas tillväxt.

Enligt motion MJ275 (s) bör möjligheterna att få dispens från biotopskydd för småvatten i jordbrukslandskapet utökas. Vid dispensprövningen bör bl.a. större hänsyn tas till behovet av rationaliseringsvinster inom jordbruket. Även i motion MJ240 (c) framförs att det behöver bli en bättre balans mellan ambitionen att skydda biotoper och behovet av att bedriva ett hållbart jordbruk, eftersom biotopskyddet kan förhindra strukturrationalisering. En avvägning av effekterna av skydd av en biotop bör ske på gårdsnivå.

I motion MJ445 (s) anförs att raukar som inte finns inom naturreservat riskerar att skadas av människor som tar med sig delar av dem. Därför bör det i lag införas ett skydd för de gotländska raukarna.

Utskottets ställningstagande

Enligt 7 kap. 2 § miljöbalken får regeringen, efter riksdagens medgivande, förklara ett mark- eller vattenområde som ägs av staten som nationalpark i syfte att bevara ett större sammanhängande område av viss landskapstyp i dess naturliga tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick.

Naturvårdsverket har genomfört en översyn av den tidigare nationalparksplanen och skickade i april 2007 ett förslag till ny nationalparksplan på remiss. Förslaget är avsett att ligga till grund för förnyelse av Naturvårdsverkets arbete med att successivt föreslå nya eller utvidgade nationalparker för regeringen. I remissversionen föreslår Naturvårdsverket att 13 nya nationalparker bildas och att 7 av dagens 28 utvidgas. Enligt vad utskottet har erfaren är bildande av en ny nationalpark en lång process som innebär att förslaget ska förankras regionalt och lokalt och att den aktuella marken i förväg ska förvärvas av staten.

När det gäller Omberg framgår följande av förslaget till ny nationalparksplan. Det intensiva skogsbruket på Omberg innebär att områdets skogsvegetation till helt dominerande del (ca 80 %) är kulturskapad och rationellt skött och består av en hög andel införda trädslag. Området kan därmed inte betecknas som naturlandskap eller som representativt område för svensk skogsnatur med ursprunglig karaktär. Vidare saknas i dag biologiska värden på huvuddelen av arealen. Mot bakgrund av detta bedömer Naturvårdsverket att Omberg inte överensstämmer med de kriterier som ligger till grund för urval av nationalparker.

I förslaget beskriver Naturvårdsverket även att Reivo är ett bergs- och urskogsområde i den vågiga bergkullterrängen i gränslandet mellan Lappland och Norrbotten. Med undantag för den s.k. Reivovägen i sydväst är Reivo ett väglöst land med närmast orörd natur. Skogen som täcker 80 % av ytan är opåverkad eller endast ringa påverkad av skogsbruk. Storleken, mångformigheten av natur- och skogstyper och den anslående urskogs-karaktären gör Reivo till ett av landets allra värdefullaste skogsområden från naturvårdssynpunkt. Området utgörs dessutom av en landskapstyp som är svagt representerad i nuvarande nationalparksnät. Det är vidare lättillgängligt och attraktivt för friluftsliv och naturupplevelser. Sammantaget anser Naturvårdsverket att Reivo är väl lämpat som nationalpark.

När det gäller Vindelfjällens naturreservat framgår att området gränsar till naturreservatet Laisdalens fjällurskog i Norrbottens län. En del av detta reservat utgörs av Dellikälvens urskogsområde som uppmärksammades som ett av landets förnämsta urskogsområden vid mitten av 1980-talet. Området innehåller orörda skogar, bl.a. högörtgransskogar, av mycket ovanligt slag. Här finns även nybygget Delliknäs, som var bebott 1892–1963. Detta är en isolerad, fascinerande kulturmiljö mitt i urskogen som i sen tid restaurerats och gjorts tillgänglig genom en bro över Laisälven. Det avgränsade området ger en utmärkt bild av Lapplandsfjällens naturförhållanden och mångformighet. Området innehåller även en sällsynt tät koncentration av värdefulla skogar. Av dessa är Dellikälvens, Kirjesålandets, Giertsbäcksdalens och Juktådalen–Matsorlidens fjällurskogsområden av högsta värdeklass. Området är ett mycket stort, mångformigt, orört vildmarksområde som på ett utmärkt sätt representerar den södra delen av högfjällsregionen och en del av förfjällsregionen. Det innehåller en rad intressanta, sevärda naturföreteelser och ett rikt djurliv. Naturvårdsverket bedömer att området är väl lämpat att avsättas som Sveriges och Europas största nationalpark.

Utskottet konstaterar att Naturvårdsverket för närvarande, i samråd med berörda län, kommuner och organisationer, arbetar med ett nytt beslutsunderlag beträffande vilka områden som kan vara lämpliga att utse till nationalparker. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ308 (s) och motion MJ436 (s) lämnas utan vidare åtgärd.

Mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda får av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förklaras som *biotopskydds-*

område. Enligt 5 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. tillsammans med bilaga 1 i samma förordning utgör bl.a. vissa småvatten och viss våtmark i jordbruksmark biotopskyddsområden.

Inom biotopskyddsområden får som huvudregel inte åtgärder vidtas som kan skada naturmiljön. Dispens kan dock medges för sådana åtgärder. Enligt 7 kap. 11 § andra stycket och 26 § miljöbalken får dispens endast medges om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med områdesskyddsförordningens syfte. Om dispens vägras eller förenas med särskilda villkor har fastighetsägaren rätt till ersättning av staten, förutsatt att mark tas i anspråk eller pågående markanvändning avsevärt försvåras. Att viss ersättning kan utgå beaktas vid dispensprövningen.

Vid prövning av frågor om områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken ska hänsyn tas till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses (7 kap. 25 § miljöbalken).

Enligt vad utskottet har inhämtat från Miljödepartementet har de miljöer som omfattas av biotopskydd minskat i betydande utsträckning de senaste årtiondena. Ett fåtal tungt vägande skäl kan leda till att dispens från biotopskyddet medges. Sådana skäl är t.ex. säkerhet, hälsa och behov av att restaurera den skyddade miljön. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ275 (s) och MJ240 (c) lämnas utan vidare åtgärd.

Enligt 7 kap. 1 § miljöbalken ska var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den. I brottsbalken straffbeläggs vissa överträdelse av allemansrättens gränser. Enligt 12 kap. 2 § brottsbalken kan den som i skog och mark olovligen tar sten, grus m.m. dömas till *åverkan*.

Genom beslut om naturreservat eller annat områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken kan såväl allemansrätten som ägares och nyttjanderättsinnehavares förfogandemöjligheter inskränkas. Vidare kan länsstyrelsen eller kommunen enligt 7 kap. 10 § miljöbalken förklara särpräglade naturföremål som *naturminnen*, om de behöver skyddas eller vårdas särskilt. Raukar är ett exempel på ett sådant särpräglat naturföremål. Länsstyrelsen får enligt 4 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. meddela föreskrifter som behövs om skydd och vård av ett naturminne.

Utskottet anser att syftet med motion MJ445 (s) kan anses tillgodosett med det anförda. Motionen bör därför lämnas utan vidare åtgärd.

Skötselavtal för reservat m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner (m, c) om hur områdesskydd bör avvägas mot äganderätten.

Motionerna

Flera motioner behandlar frågor om hur inrättandet av områdesskydd ska avvägas mot äganderätten. Frivilliga avsättningar och skötselavtal gällande skyddsvärd mark är enligt motion MJ459 (m) mer försvarbart än expropriation. När skyddsvärdet ändå motiverar en ägarövergång till staten ska ägaren erbjudas ersättningsmark eller ersättas marknadsmässigt. Dessutom behöver samverkan med markägaren förbättras då områdesskydd beslutas. Även i motion MJ348 (m) framförs att en frivillighetsreform behöver genomföras kring skydd av skogsmark för att miljömålet Levande skogar ska kunna uppnås på ett samhällsekonomiskt ansvarsfullt sätt. Redan att i högre utsträckning använda naturvårdsavtal i stället för naturreservat och biotopskydd vore enligt motionen ett steg på vägen. Enligt motion MJ302 (c) bör en huvuddel av resurserna för att avsätta skyddad mark användas till långsiktiga skötselavtal. Fördelen med skötselavtal är att markägaren får betalt för att producera naturvärden i stället för virkesvärde och att skogsägaren fortsatt får sysselsättning på orten. I motion MJ254 (m) anförs att skogsägare ska få marknadsmässig kompensation för mark som övergår i statlig ägo och att sådan mark även ska kunna återföras till den ursprungliga ägaren om det inte längre finns grund för fortsatt miljöskydd. Även i motion MJ356 (m) anförs att staten, i stället för att expropriera skyddsvärd mark, bör erbjuda markägaren ersättningsmark eller ekonomiskt stöd för att uppmuntra ägaren att skydda och förvalta naturen. Vidare bör möjligheten att upplösa områdesskydd förenklas eftersom skyddsvärdet kan förändras med tiden. Slutligen framförs i motion MJ319 (m) att norra Sverige har fått en oproportionerligt stor andel av arealen avsatt som skyddade områden. Det leder till att skogsbruket och satsningar på turism hämmas.

Utskottets ställningstagande

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. Enligt motiven till miljö-

balken måste det föreligga ett starkt allmänt intresse för att en reservatsbildning ska ske. Den enskildes intresse ska vägas mot miljöhänsyn och andra allmänna intressen.

Regeringen beslutade i december 2005 att tillsätta en särskild utredare för att göra en översyn av ersättningsbestämmelserna i expropriationslagen (dir. 2005:147, 2007:16, 2007:89). Utredaren ska utifrån den gjorda undersökningen samt reglerna om egendomsskydd i regeringsformen och Europakonventionen ta ställning till om ersättningsreglerna i expropriationslagen leder till rimliga resultat för berörda parter vid olika expropriationsföretag. Om utredaren anser att det finns behov av författningsändringar ska förslag om sådana ändringar lämnas. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 november 2008.

Statskontoret redovisade rapporten Skyddet av Levande skogar (2007:14) i oktober 2007. I rapporten har kontoret utrett och utvärderat frågor kring miljö kvalitetsmålet Levande skogar, såsom utvärdering av de befintliga naturvårdsinstrumenten och på vilket sätt statens skogsmark kan bidra till målet. Statskontoret har bl.a. föreslagit att långsiktiga naturvårdsavtal i första hand bör prövas som formellt skydd förutsatt att de biologiska värdena kan skyddas och att markägaren samtycker. Statskontoret föreslår också att Skogsstyrelsen ska öka rådgivningen till skogsägare kring natur- och kulturvärden och att särskild uppmärksamhet bör ges de frivilliga avsättningarna. Kontoret föreslår även att alla skogsägarkategorier, inklusive skogsbolagen, får möjlighet till ersättningsmark från Sveaskog. Sveaskog bör få tydliga direktiv att prioritera uppdraget att medverka till att ersättningsmark kan överlätas vid reservatsbildning. Kontoret pekar på flera åtgärder som staten kan överväga för att stärka och stödja skogsägarnas vilja att ta ansvar och medverka till skyddet av skog.

Utskottet har av Miljödepartementet erfarit att delar av Statskontorets rapport avses att remitteras till ett stort antal myndigheter, organisationer och andra intressenter och kommer att utgöra ett underlag till den kommande miljömålspropositionen. Miljödepartementet uppger samtidigt att flera av förslagen i rapporten redan har hanterats genom uppdrag till de relevanta myndigheterna.

Regeringen gav i december 2007 Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen i uppdrag att gemensamt bedöma och föreslå vilka delar av det finska biodiversitetsprogrammet Metso som är lämpliga att introducera i Sverige som ett komplement till befintliga arbetsmetoder. De föreslagna metoderna ska bedömas och konsekvensanalyseras utifrån hur de bidrar till förbättrat måluppfyllelse och kostnadseffektivitet. Metoderna ska också bidra till ett förbättrat samarbetsklimat mellan myndigheter och markägare samt att markägaren genom ökad grad av delaktighet och frivillighet blir en mer aktiv part i arbetet. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 31 maj 2008.

Enligt Naturvårdsverkets regleringsbrev 2008 ska verket senast under 2008 ha utarbetat ett system för processen med det områdesskydd som Naturvårdsverket ansvarar för enligt förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Systemet ska omfatta processbeskrivningar med tillhörande styrdokument och informationsmaterial. Systemet ska utgöra vägledning för länsstyrelsernas arbete med det formella skyddet och syfta till att underlätta att arbetet bedrivs likartat, med god kvalitet och i dialog med berörda parter. Vidare ska Naturvårdsverket under 2008 i samråd med Skogsstyrelsen ha utarbetat ett system för uppföljning och utvärdering av processen kring formellt skydd av skog. Syftet är att rutinemässigt följa upp och återkommande utvärdera markägarnas och andra sakägares uppfattning om hur processen kring inventering, utpekande, förhandling och beslut om formellt skydd av skyddsvärd skog fungerar. Naturvårdsverket ska dessutom återrapportera hur användningen av naturvårds- och skötselavtal har utvecklats. Naturvårdsverket ska särskilt redovisa hur avtalslösningar har använts för att säkerställa bevarandet av de skyddsvärda produktiva skogar av reservatsklass som identifierats i den nationella strategin för formellt skydd och som hotas av avverkning. Naturvårdsverket ska därvid redovisa vilken kompletterade vägledning och information som tagits fram i dessa delar.

I detta sammanhang bör även uppmärksammas att regeringen den 13 mars 2008 överlämnade proposition 2007/08:108 En skogspolitik i takt med tiden till riksdagen. I propositionen slås fast att skogspolitikens två jämställda mål – miljömålet och produktionsmålet – och det delade ansvaret mellan samhället och skogsägarna förutsätter en tydligt definierad och långsiktig äganderätt. Vidare framhålls att betydelsen av lokal delaktighet och förankring vid kommunikation mellan myndigheter, markägare och andra intressenter ytterligare bör lyftas fram i arbetet med skydd av skog och annan natur. Regeringen anser att skyddsformen naturvårdsavtal bör kunna nyttjas i högre grad. En ökad flexibilitet i avtalsformerna bör enligt propositionen kunna ge högre samhällsekonomisk kostnadseffektivitet. Regeringen avser att ge Skogsstyrelsen i uppdrag att i samråd med Sveriges lantbruksuniversitet utveckla metoder som kan användas långsiktigt för uppföljning och utvärdering av de frivilliga avsättningarna med avseende på kvalitet, kvantitet och långsiktighet.

Utskottet konstaterar att de frågor om områdesskydd och äganderätt som uppmärksammas i nu aktuella motioner är föremål för ett omfattande beredningsarbete och kan förväntas få en allsidig belysning i samband därmed. Utskottet föreslår därför att motionerna MJ459 (m), MJ348 (m), MJ254 (m), MJ356 (m), MJ319 (m) och MJ302 (c) lämnas utan vidare åtgärd.

Miljökvalitetsmålen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner (mp) om förstärkta åtgärder när det gäller miljökvalitetsmålen.

Jämför reservation 3 (mp).

Motionerna

Enligt motion MJ414 yrkandena 1 och 2 behövs ytterligare insatser för att förstärka den biologiska mångfalden. Yrkande 1 påminner om vikten av att Sverige tar sina internationella förpliktelser om biologisk mångfald – såsom målet att senast 2010 stoppa förlusten av biologisk mångfald – på allvar. Detta mål har överförts till nationell nivå genom delmålet att förlusten av biologisk mångfald inom Sverige ska vara hejdad senast 2010 under miljökvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv. Enligt yrkande 2 bör regeringen lämna förslag på konkreta åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden nationellt, såsom lagändringar och tydligare instruktioner till myndigheter.

I motion MJ427 (mp) yrkande 3 anförs att jordbruksmarken hotas av att befolkningen koncentreras till större städer samt att städerna får allt större utbredning. Jordbruksmarken är den primära resursen för livsmedelsproduktion, och ett nytt delmål rörande bevarande av den bördigaste åkermarken bör därför föras in under det nationella miljökvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap.

Utskottets ställningstagande

Mål för biologisk mångfald

Flera av miljökvalitetsmålen berör frågan om att upprätthålla biologisk mångfald. Exempel på viktiga miljökvalitetsmål i detta sammanhang är Ett rikt växt- och djurliv, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap och Storslagen fjällmiljö. Arbetet med att nå de nationella miljökvalitetsmålen bedrivs löpande och parallellt på många olika nivåer i samhället.

Enligt Naturvårdsverkets regleringsbrev 2008 ska verket ta fram en fjärde nationell rapport till sekretariatet för konventionen om biologisk mångfald i enlighet med de riktlinjer som slagits fast av konventionens partsmöte. Rapporten bör utformas på så sätt att den även kan bidra till Sveriges och EU:s uppföljning av 2010-målet. Arbetet ska göras efter samråd med övriga berörda myndigheter, såsom Skogsstyrelsen, Jordbruksver-

ket och Fiskeriverket. Institutioner som har viktigt underlag för rapporten bör involveras i arbetet. Rapporten ska vara Miljödepartementet till handa senast den 1 februari 2009.

Ett rikt odlingslandskap

Planläggning och exploatering sker på kommunal nivå med stöd av plan- och bygglagen. Enligt 2 kap. 1 § plan- och bygglagen ska mark- och vattenområden användas för de ändamål som områdena är bäst lämpade för, med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges åt en sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Vidare framgår att 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid planläggning och i ärenden om bygglov. Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken ska brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Enligt 6 kap. 11 § miljöbalken ska dessutom en kommun som upprättar eller ändrar en plan göra en miljöbedömning, om genomförandet kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Miljö kvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap innebär att odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks. Enligt Miljömålsrådets uppföljning av Sveriges miljömål, de Facto 2007, bedöms miljö kvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap kunna nås under förutsättning att ytterligare åtgärder vidtas och att vi framöver kan se förändringar i trender som i dag är negativa. Trots osäkerhet om hur jordbrukspolitiken utvecklas i framtiden liksom om trender för biologisk mångfald och kulturmiljö, bedöms utvecklingen mot målet gå i positiv riktning.

Inför den fördjupade utvärderingen 2008 av miljömålet Ett rikt odlingslandskap har Jordbruksverket övervägt förutsättningarna för att skydda jordbruksmark från exploatering genom ett nytt delmål. Med hänsyn till att problemet är begränsat till vissa områden i Sverige, har verket inte bedömt att ett nationellt delmål skulle vara en ändamålsenlig metod för att nå detta skydd.

Miljömålspropositionen

Inom ramen för miljömålsarbetet pågår för närvarande en fördjupad utvärdering av hur arbetet med miljö kvalitetsmålen bedrivs. Varje sektorsmyndighet utarbetar ett underlag som sedan analyseras av regeringens råd för miljömålsarbetet, det s.k. Miljömålsrådet. I Miljömålsrådets utvärdering kommer förslag på nya delmål och åtgärder för att nå miljö kvalitetsmålen att presenteras. Utvärderingen ska lämnas till regeringen den 1 april 2008 och kommer att utgöra underlag för regeringens arbete med nästa miljö målsproposition. I miljö målspropositionen anger regeringen sin syn på

huruvida miljö kvalitetsmål, delmål eller styrmedel, inklusive lagstiftning behöver revideras. Nästa miljömålsproposition planeras till årsskiftet 2008/09.

Mot bakgrund av det ovanstående och i avvaktan på resultatet av det fortsatta arbetet föreslår utskottet att motion MJ414 (mp) yrkandena 1 och 2 och motion MJ427 (mp) yrkande 3 lämnas utan vidare åtgärd.

Översyn av habitatdirektivet m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner (s, c, v) om översyn av EG:s art- och habitatdirektiv samt EG:s fågeldirektiv. Vidare avslås en motion (s) om en åtgärdsplan för ål i Lagan och en motion (s) om förvaltningen av Sveriges bestånd av vildlax.

Jämför reservationerna 4 (s) och 5 (v).

Motionerna

Tre motioner behandlar EG:s art- och habitatdirektiv samt EG:s fågeldirektiv. Enligt motion MJ255 (c) borde Sverige under ordförandeskapet 2009 initiera en utvärdering av dessa direktiv och bedöma ändringsbehoven. Även i motion MJ271 (s) framförs att art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet behöver ses över. Orsaken är att EU har utvidgats och att större hänsyn behöver tas till lokala förutsättningar. Enligt motion MJ366 (v) yrkande 9 bör Sverige initiera en utredning i syfte att tydliggöra och förstärka det skydd ett Natura 2000-område åtnjuter.

Regeringen måste ta initiativ till en åtgärdsplan för Lagan för att trygga ålens fortbestånd enligt motion MJ283 (s). För att rädda ålen krävs samverkan mellan län, kommuner, myndigheter och näringsliv utmed Lagans vattensystem. Enligt motion MJ324 (s) behöver förvaltningen av Sveriges bestånd av vildlax förändras. Att ge sportfisketurismen en större del av beståndet skulle skapa ett större värde och ett mer hållbart nyttjande. Vidare bör Sverige inom EU arbeta för att vildlaxen skyddas så att den kan återvända till sina lekplatser. Riktlinjerna för en ny Salmon Action Plan måste skapa förutsättningar för att lax som t.ex. har producerats i Kalix älv kan återvända till just den älven.

Utskottets ställningstagande

Habitatdirektivet

Enligt vad utskottet har inhämtat från Miljödepartementet kompletterades bilagorna till fågel- samt art- och habitatdirektiven med hänsyn till nordiska förhållanden när Sverige och Finland anslöts till EU-fördraget.

Enligt Naturvårdsverkets regleringsbrev 2008 ska verket lämna förslag till ytterligare Natura 2000-områden i de fall utvärdering visar att någon eller några av de brister som konstaterades vid EG-kommissionens biogeografiska utvärderingsprocess fortfarande kvarstår. Verket ska också lämna förslag på lämpliga områden med anledning av de arter som i samband med EU:s utvidgning lagts till i bilaga 2 till rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och som förekommer i Sverige, nämligen violett guldvinge, rödhalsad brunbagge och öselskallra. Förslag enligt ovan ska baseras på förslag från berörda länsstyrelser. De riktlinjer som angavs i regeringens uppdrag till Naturvårdsverket och länsstyrelserna den 24 augusti 2000, kompletterade med att uppdraget också ska genomföras i samråd med Sveriges geologiska undersökning och Statens energimyndighet, ska i övrigt vara vägledande för arbetet. Uppdraget ska redovisas senast den 1 februari 2009.

Enligt art. 17.1 i art- och habitatdirektivet ska EU:s medlemsländer rapportera om genomförandet av de åtgärder som har vidtagits till följd av direktivet. Därefter ska EG-kommissionen enligt art. 17.2 utarbeta en sammanfattande rapport på grundval av medlemsländernas rapporter. Enligt vad utskottet har inhämtat från Miljödepartementet överväger EG-kommissionen att se över art- och habitatdirektivet mot bakgrund av den sammanfattande rapporten. Utskottet välkomnar en översyn och anser att det vore önskvärt att denna leder till ökade möjligheter att ta regionala hänsyn. Utskottet finner dock inte anledning att föregripa EG-kommissionens arbete och föreslår därför att motionerna MJ255 (c), MJ271 (s) och MJ366 (v) yrkande 9 lämnas utan vidare åtgärd.

Förvaltningsplan för ål

Enligt rådets förordning (EG) nr 1100/2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål är alla medlemsstater skyldiga att identifiera och fastställa de individuella avrinningsområden som utgör naturliga livsmiljöer för europeisk ål. Medlemsstaterna ska därefter utarbeta en förvaltningsplan för ål. Målet för varje förvaltningsplan ska vara att minska den antropogena mortaliteten (dvs. den dödlighet som är orsakad av mänsklig verksamhet) så att minst 40 % av biomassan av blankål med stor sannolikhet tar sig ut i havet, i förhållande till den bästa uppskattningen av utvandring som skulle ha funnits om inte antropogena faktorer hade påverkat beståndet. Enligt förvaltningsplanen ska varje medlemsstat snarast vidta lämpliga åtgärder för att minska dödligheten hos ål på grund av faktorer utanför fisket, inklusive vattenkraftsturbiner, pumpar eller ålpredatorer.

Enligt förordningen ska medlemsstaterna senast den 31 december 2008 meddela sina förvaltningsplaner till kommissionen. Vidare ska medlemsstaterna senast den 1 juli 2009 genomföra de förvaltningsplaner för ål som kommissionen har godkänt.

Fiskeriverket arbetar för närvarande med den svenska förvaltningsplanen för ål. Verket avser att presentera planen för kommissionen under hösten 2008. Utskottet föreslår att motion MJ283 (s) lämnas utan vidare åtgärd i avvaktan på resultatet av pågående arbete.

Förvaltning av beståndet av vildlax

I december 2007 redovisade Fiskeriverket rapporten Fritidsfiske och fritidsfiskebaserad verksamhet. Fyra uppdrag som regeringen gav verket i juni 2006 ligger till grund för rapporten. Dessa uppdrag var bl.a. att göra en översyn av behovet av åtgärder i syfte att förbättra uppvandringen av vildlax och havsöring i de svenska älvarna m.m. och att utreda fisketurismens, fisketuristiska företagandets och sportfiskets samhällsekonomiska effekter. Enligt rapporten vill Fiskeriverket att regeringen ska förtydliga verkets ansvar så att det omfattar alla kategorier fiskande för att verket bättre ska kunna förvalta fiskeresursen. Verket vill kunna fördela fiskemöjligheter mellan olika redskapstyper, redskapsmängd och i olika områden, för såväl fritidsfiske som yrkesfiske eller fritidsfiskebaserat företagande. I rapporten föreslås bl.a. begränsningar för att gynna uppvandring i älvarna av stor lax och havsöring till traditionella fritidsfiskeområden. Fiskeriverket vill också kunna ställa upp mer ambitiösa, nationella förvaltningsmål än vad EU:s gemensamma fiskeripolitik anger, exempelvis vad gäller storleksfördelningen av laxfiskar eller förekomsten av torsk i innerskärgården. Genom en mer, för varje älv, individuellt utformad förvaltning där åtgärder för att förbättra de naturliga uppväxtområdena prioriteras och genomförs på en lokal nivå bedöms förutsättningar för en ökning av mängden fisk för fritidsfisket i sin helhet förbättras. I detta sammanhang bör, förutom det hittills använda produktionsmättet antal utvandrande smolt per år och älv i förhållande till den uppskattade potentiella produktionen i den aktuella älven, även fastställas mål för antalet uppvandrande laxar i älvarna, vilket bättre kan användas för att styra tillgången på fisk för fisketuristisk verksamhet i älvarna. Individuella förvaltningsmål bör om möjligt tillämpas för alla de laxproducerande älvarna, och Fiskeriverket kommer att sträva efter att ett tillräckligt kunskapsunderlag tas fram för att möjliggöra att individuella mål kan fastläggas. I ett första skede bör de fyra stora orörda nationalälvarna (Torne älv, Kalix älv, Pite älv och Vindelälven) prioriteras.

Den 4 oktober 2007 tillsatte regeringen en utredning för att se över fiskelagstiftningen i syfte att ge förbättrade förutsättningar för ett hållbart nyttjade av fiskeresurserna, Fiskelagsutredningen (Jo 2007:03, dir. 2007:125). Utredaren ska se över fiskelagstiftningen i syfte att utarbeta en ny fiskevårdslag. Fiskelagen tar i dag sin utgångspunkt i och reglerar i första hand *rätten till fiske*. Den nya lagen ska i större utsträckning säkerställa ett *hållbart nyttjade av fiskeresursen*. I uppdraget ingår också att beakta behovet av regelförändringar. I uppdraget ingår dessutom att se över lagen om fiskevårdsområden samt att i vissa avseenden se över vilka möjligheter som finns för bättre regional hänsyn när stöd, tillstånd och

licenser ska fördelas och utreda det lokala inflytandet i fiskeriförvaltningen. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 oktober 2008. Fiskelagsutredningen kommer att ta hänsyn till ovan nämnda rapport från Fiskeriverket i sitt fortsatta arbete.

Utskottet har från Jordbruksdepartementet inhämtat att EG-kommissionen avser att presentera ett förslag till förordning om Östersjölax till årsskiftet 2008/09. Inom ramen för denna förordning kommer motsvarigheten till den tidigare Salmon Action Plan (SAP) troligen att finnas i form av en eller flera förvaltningsplaner. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motion MJ324 (s) lämnas utan vidare åtgärd i avvaktan på resultatet av det arbete som bedrivs.

Granbarkborre

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner (m, c) om åtgärder för att begränsa spridning av barkborrar från skyddade områden.

Motionerna

Två motioner behandlar åtgärder för att begränsa spridning av barkborrar från skyddade områden. Efter stormen Gudrun fanns det enligt motion MJ264 (c) stormfällda granar i naturreservat. Dessa granar utgjorde reproduktionsplatser för granbarkborre. En översyn av reglerna kring skyddade områden behöver därför göras så att dessa områden inte bidrar till spridning av barkborre i framtiden. Av samma skäl bör kraven när det gäller skötsel av stormfälld skog i naturreservat ses över enligt motion MJ342 (m).

Utskottets ställningstagande

Skogsstyrelsen har i regleringsbrevet för 2008 fått i uppdrag att övervaka skadeinsektspopulationen i de stormdrabbade områdena i södra Sverige. Resultaten ska löpande rapporteras till Jordbruksdepartementet. Av rapporteringen ska det bl.a. framgå volymen angripet virke, en riskanalys, om några åtgärder har vidtagits eller planeras, förslag på åtgärder som bör vidtas samt en prognos för kommande period. Rapporter ska lämnas den 12 april, 29 augusti och den 12 december 2008.

Av ett flertal länsstyrelser hemsidor – bl.a. Jönköpings län, Kalmar län, länsstyrelsen Östergötland, Kronobergs län, Hallands län – framgår att länsstyrelsen bekämpar granbarkborre i skyddade områden. Länsstyrelsen har fått extra pengar från Naturvårdsverket för att kartlägga och motverka barkborreangrepp i naturreservaten. Om grannmarker till reservat angrips trots det förebyggande arbetet har Naturvårdsverket låtit utarbeta en modell som ger fastighetsägarna möjlighet till ersättning.

Naturvårdsverket bedömer att verket har beslutat om utbetalning av ca 1 000 000 kr i ersättning till markägare som uppger att de drabbats av barkborrespridning från skyddade områden. Det kommer fortsatt att finnas möjlighet att söka ersättning under 2008. Enligt Naturvårdsverket är skyddade områden normalt bättre rustade att stå emot barkborreangrepp än skogar som brukas, eftersom de skyddade områdena har en mer varierad och olikåldrad skog samt fler insektspredatorer, såsom t.ex. hackspettar. Verket uppger att det i stort sett endast är naturreservatet i Osaby utanför Växjö som har vållat större problem. Omständigheterna kring detta naturreservat har varit mycket speciella, bl.a. på grund av att reservatet innehöll en donerad planterad granskog och att markägaren motsatte sig att länsstyrelsen rensade reservatet från träd och virke som riskerade att bidra till spridning av barkborre.

Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ264 (c) och MJ342 (m) lämnas utan åtgärd.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden (s, m, c, fp, kd) om biologisk mångfald som tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Utskottets ställningstagande

De i bilaga 2 upptagna motionsförslagen, 44 motionsyrkanden, rör samma eller i huvudsak samma frågor som miljö- och jordbruksutskottet eller civilutskottet har behandlat tidigare under valperioden. Detta har gjorts i betänkandena Biologisk mångfald 2006/07:MJU12 och Fiskeripolitik 2006/07: MJU14 samt i civilutskottets betänkanden Hyresrätt m.m. 2006/07:CU10 och Fastighetsrättsliga frågor 2006/07:CU20. Riksdagen avslog i enlighet med utskottens förslag motionsyrkandena. Utskottet ser ingen anledning att nu göra en annan bedömning och avstyrker därför motionsförslagen.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Spansk skogssnigel, punkt 2 (s)

av Anders Ygeman (s), Carina Ohlsson (s), Bo Bernhardsson (s), Jan-Olof Larsson (s), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:MJ293 och 2007/08:MJ326 samt avslår motion 2007/08:MJ321.

Ställningstagande

Den spanska skogssnigeln, även kallad mördarsnigeln, sprider sig explosionsartat över landet. Mot bakgrund av att såväl yrkesmässig odling som fritidsodling kan förväntas få fortsatt växande problem med den spanska skogssnigeln och att hittills inga åtgärder vidtagits från svensk sida bör riksdagen i skrivelse till regeringen påtala behovet av en nationell strategi beträffande den spanska skogssnigeln. En sådan strategi bör innefatta både internationellt erfarenhetsutbyte och nationell bekämpning. Vidare bör det ingå information till yrkesodlare och fritidsodlare samt bättre övervakning av snigelns fortsatta spridning. Detta bör ges regeringen till känna.

2. Marina skyddsområden, punkt 3 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:MJ366 yrkande 23.

Ställningstagande

Jämförelsevis har Sverige låg andel totalt skyddade havsområden, endast 6 % av territorialvattnen respektive 2 % av den ekonomiska zonen är skyddade. Detta kan jämföras med Tysklands 37 % respektive 46 %.

Enligt riksdagens miljömålsbeslut ska det senast 2010 finnas minst sex områden med permanent fiskeförbud (kustnära områden och utsjöområden), tre vardera i Östersjön och Västerhavet. Det är av stor vikt att delmålet om ytterligare 14 marina naturreservat före utgången av 2010, som slås fast i de nationella miljömålen, nås. I Sveriges ekonomiska zon finns ännu inga marina reservat. Ett rimligt mål är att minst ett marint reservat vid vardera öst- och västkusten inrättas senast år 2010. I linje med dessa mål måste takten i det nationella arbetet med att införa marina skyddsområden med fiskeförbud öka. Detta bör ges regeringen till känna.

3. Miljökvalitetsmålen, punkt 6 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:MJ414 yrkan- dena 1 och 2 samt 2007/08:MJ427 yrkande 3.

Ställningstagande

Vid EU-toppmötet i Göteborg 2001 beslutade EU:s stats- och regeringschefer att senast 2010 stoppa förlusten av biologisk mångfald i EU. Det har nu överförts till Sverige som målet att ”senast år 2010 ska förlusten av biologisk mångfald inom Sverige vara hejdad”. Målet från EU-toppmötet i Göteborg ska alltså uppnås under denna mandatperiod. Miljöpartiet motio- nerar i annat sammanhang om ökade anslag till åtgärder för skydd av biologisk mångfald. Utöver budgeten finns mycket som regeringen och myndigheterna kan göra för att minska utarmningen av vår natur. Det saknas dock konkreta förslag från regeringen. Det finns mycket som reger- ingen kan och bör göra för att stärka arbetet för den biologiska mångfalden utan att det behövs riksdagsbeslut. Det finns också mycket som kan och bör göras som kräver riksdagsbeslut men som inte kräver mer pengar, såsom lagändringar, tydliga instruktioner till myndigheter osv. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till beslut för att stärka den biologiska mångfalden.

4. **Översyn av habitatdirektivet m.m., punkt 7 (s)**

av Anders Ygeman (s), Carina Ohlsson (s), Bo Bernhardsson (s), Jan-Olof Larsson (s), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:MJ271 och avslår motionerna 2007/08:MJ255, 2007/08:MJ283, 2007/08:MJ324 och 2007/08:MJ366 yrkande 9.

Ställningstagande

I EG:s fågel- och habitatdirektiv regleras skyddet för både djurarterna och deras livsmiljöer. Direktivet utformades när EU endast bestod av ett fåtal länder och har i grunden inte förändrats när EU:s geografiska område har mångdubblats och många nya livsmiljöer tillkommit. Förutsättningarna i norra Norrland och på Cypern, för att ta två exempel, är helt olika. Därför borde den svenska regeringen verka för att EU ser över direktiven så att större hänsyn tas till de lokala förutsättningarna när bevarandestatus och livsmiljöer ska fastställas. Detta bör ges regeringen till känna.

5. **Översyn av habitatdirektivet m.m., punkt 7 (v)**

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:MJ366 yrkande 9 och avslår motionerna 2007/08:MJ255, 2007/08:MJ271, 2007/08:MJ283 och 2007/08:MJ324.

Ställningstagande

En förstärkning av skyddsstatusen för Natura 2000 är nödvändig. Enligt kriterierna är stater som innehar Natura 2000-områden skyldiga att skydda de biologiska värdena som området skyddats för. Men i vilken grad detta skydd står emot andra intressen är inte klarlagt. Sverige bör inom EU initiera en utredning för att tydliggöra och förstärka skyddets status och förenkla beslutsprocessen. Detta bör ges regeringen till känna.

Särskilda yttranden

1. Biologisk mångfald (s)

Anders Ygeman (s), Carina Ohlsson (s), Bo Bernhardsson (s), Jan-Olof Larsson (s), Aleksander Gabelic (s) och Helén Pettersson i Umeå (s) anför:

Ett av miljöpolitikens viktigaste mål är att bevara den biologiska mångfalden. Arterna och deras livsmiljöer ska värnas. Det övergripande målet kommer till uttryck i bl.a. miljökvalitetsmålen Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans och Ett rikt växt- och djurliv.

Miljömålsrådets utvärdering som nyligen presenterades bekräftar att miljöarbetet i Sverige visserligen går framåt, men att det går för långsamt. Det gäller också på området biologisk mångfald. Trots ökade insatser för att motverka den negativa utvecklingen fortsätter förlusten av den biologiska mångfalden. Detta gäller även om det finns tecken på att takten på förlusten har minskat något. Bedömningen i dag är att delmålet som innebär att förlusten av biologisk mångfald ska ha hejdats till 2010, blir mycket svårt att uppnå.

Den bild som Miljömålsrådet ger var i allt väsentligt känd också innan rådets senaste utvärdering presenterades. Ändå valde regeringen och riksdagsmajoriteten att skära ned på resurserna till åtgärder för biologisk mångfald när budgeten för innevarande år beslutades.

Det gjorde man paradoxalt nog med hänvisning till just svårigheterna att uppnå miljömålen, närmare bestämt på området Levande skogar.

Regeringen konstaterar i budgetpropositionen 2007/08 att marknadpriserna på skogsfastigheter sedan en tid tillbaka har stigit kraftigt och drar därav slutsatsen att detta har bidragit till en försening när det gäller att nå arealmålet. Därpå gör regeringen bedömningen att områdesskyddet kan anpassas till en lägre kostnadsnivå. I propositionen och i riksdagsbeslutet förutskickas att regeringen senare ska återkomma med förslag om hur områdesskyddet kan ”utvecklas” för att åstadkomma ett mer kostnadseffektivt områdesskydd.

Regeringens och riksdagsmajoritetens politik är uppgiven och bakvänd. Förlusten av biologisk mångfald måste hejdas. Det rimliga hade varit att eventuella neddragningar av anslagsnivån presenterats först då färdiga förslag presenterats, som visar att det är möjligt att med nya och mera kostnadseffektiva åtgärder upprätthålla områdesskyddet och därmed bidra till att hejda förlusten av biologisk mångfald.

2. Biologisk mångfald (v)

Wiwi-Anne Johansson (v) anför:

Det finns en risk i dag för ett nytt massutdöende av djur och växter på vår jord av ett slag som inte har skådats sedan dinosaurierna försvann. Enligt den mest omfattande undersökning som gjorts om planetens ekosystems tillstånd, Millennium Ecosystem Assessment (2005), dör fler arter ut än någonsin tidigare i jordens historia. Detta sker i en takt som är ungefär hundra gånger snabbare än vad som kan utläsas av fossila fynd. Klimatförändringen förvärrar och ett par graders uppvärmning av den globala medeltemperaturen riskerar att utrota 20–30 % av jordens arter.

Stora hot mot den biologiska mångfalden är illa genomtänkt markanvändning och exploatering av skog och mark. Av Europas naturskogar är endast en spillra kvar, och det mesta av jordbruksmarken med höga naturvärden har gått förlorad. När utarmningen av ekosystem väl har passerat en viss tröskel är det ofta mycket svårt eller till och med omöjligt att återställa dem. Utdöendet är för evigt.

Enligt UNEP:s nya rapport *In Dead Water* (2008) står tre fjärdedelar av världens viktigaste fiskeområden under en hård press från överfiske, destruktiva fiskemetoder, föroreningar, invasion av främmande arter – och det varmare klimatet. 80 % av korallreven kan vara borta inom några decennier.

Trots de stora hoten mot vår miljö väljer regeringen att kraftigt sänka stödet till biologisk mångfald. Under det första året vid makten har regeringen minskat medlen till biologisk mångfald med 1 miljard kronor för perioden 2007–2010. En regering som prioriterar att sänka skatterna kraftigt får inte tillräckligt med pengar över till en stark miljöpolitik. En annan förklaring kan förstås vara att regeringen inte förstår att klimat och biologisk mångfald hänger ihop.

Denna utveckling av miljöpolitiken är oacceptabel och ohållbar. Vi vill i stället bilda nya naturreservat för ytterligare 1,6 miljarder kronor och ingå fler naturvårdsavtal och skapa biotopskyddsområden för 150 miljoner kronor de kommande tre åren. Vi kräver ett stopp för avverkning av skogar med höga naturvärden, inte minst för att rädda våra sista kvarvarande gammelskogar. Samtidigt måste arbetet med att återskapa naturskog intensifieras.

Den biologiska mångfalden i haven måste värnas. Vi anser att regeringen ska agera kraftfullt mot EU:s ohållbara fiskeripolitik. Regeringen måste även ålägga kraftbolag att bygga laxtrappor eller andra fungerande fiskvandringvägar, för att rädda bl.a. laxen och öringen i våra vattendrag. Riksdagen begärde att regeringen skulle komma med ett lagförslag om detta redan 2006.

Det är lätt att räkna in kortsiktiga ekonomiska vinster, men vi måste ta vårt ansvar för den biologiska mångfalden för vår egen och för kommande generationers skull.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:MJ201 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbud mot import av giftormar.

2007/08:MJ203 av Lars-Ivar Ericson och Maria Kornevik Jakobsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om jakt på skarv.

2007/08:MJ213 av Hans Stenberg och Susanne Eberstein (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att storskarven bör strykas från EU:s lista över hotade fågelarter.

2007/08:MJ227 av Lena Asplund och Bertil Kjellberg (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändringar i miljöbalken vad gäller strandskyddet.

2007/08:MJ233 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av allemansrätten.

2007/08:MJ236 av Rosita Runegrund (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om allmän jakt och skydds jakt på skarv.

2007/08:MJ244 av Elisabeth Svantesson och Oskar Öholm (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökat lokalt inflytande över strandskyddsbestämmelserna.

2007/08:MJ246 av Patrik Forshund och Tomas Tobé (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att anpassa strandskyddet efter lokala behov och förutsättningar.

2007/08:MJ247 av Ann-Christin Ahlberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbud mot farliga och giftiga ormar i flerfamiljshus.

2007/08:MJ250 av Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i EU-förhandlingar ska verka för att skarven stryks från listan med skyddade fågelarter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa allmän jakttid på skarv.

2007/08:MJ254 av Jan-Evert Rådström och Peder Wachtmeister (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skogsskydd och äganderätt.

2007/08:MJ255 av Åke Sandström (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av EU:s naturdirektiv.

2007/08:MJ257 av Åke Sandström och Stefan Tornberg (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av nya former för skydds jakt på säl.

2007/08:MJ264 av Karin Nilsson och Staffan Danielsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av regleringen av gransskogar inom naturreservaten.

2007/08:MJ267 av Sten Bergheden (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av strandskyddet för att ta bort alternativt minska detta för att kunna utöka boendemöjligheterna vid våra vatten.

2007/08:MJ271 av Alf Eriksson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn av fågel- och habitatdirektiven.

2007/08:MJ275 av Catharina Bråkenhielm (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tydliggöra och förbättra dispensmöjligheterna i 5 § SFS 1998:1252 vad avser småvatten i jordbrukslandskapet i stödområdena 1–5 c.

2007/08: MJ280 av Anna Lilliehöök (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om strandskyddet.

2007/08: MJ283 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en åtgärdsplan för Lagan för att trygga bl.a. ålens fortbestånd.

2007/08: MJ293 av Désirée Liljevall (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bekämpning av den s.k. mördarsnigeln.

2007/08: MJ302 av Annika Qarlsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa långsiktiga skötselavtal för skogsägare för att arbeta med skyddsvärd skog ska bli en naturlig del av ett aktivt skogsbruk.

2007/08: MJ304 av Tobias Krantz (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om flexibla strandskyddsregler.

2007/08: MJ308 av Sonia Karlsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bildande av Ombergs nationalpark.

2007/08: MJ311 av Ulf Berg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över strandskyddet.

2007/08: MJ319 av Krister Hammarbergh (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inlandskommunernas möjlighet till utveckling.

2007/08: MJ321 av Lennart Sacrédeus (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en handlingsplan för att bekämpa utbredningen av spansk skogssnigel.

2007/08: MJ324 av Maria Stenberg och Karin Åström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vildlaxen som resurs.

2007/08:MJ326 av Siw Wittgren-Ahl m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell strategi för kontroll och bekämpning av den spanska skogssnigeln.

2007/08:MJ333 av Irene Oskarsson och Stefan Attefall (båda kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att rätten att medge undantag från strandskyddsbestämmelserna överförs till kommunerna och att länsstyrelserna erhåller prövningsrätt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att strandskyddet bör komma in i kommunernas översiktsplanering.
3. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag så att Naturvårdsverkets överprövande grund i strandskyddsärenden tas bort.

2007/08:MJ338 av Agneta Gille (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillåta allmän jakt på skarv i hela landet.

2007/08:MJ340 av Anders Åkesson och Staffan Danielsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bättre balans i miljöbalkens tillämpning mellan det generella biotopskyddet och andra likvärdiga miljömål.

2007/08:MJ342 av Maria Plass och Anna Bergkvist (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över reglerna för naturreservat vad gäller hanteringen av stormfälld skog.

2007/08:MJ344 av Mikael Cederbratt och Finn Bengtsson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en kommunal beslutanderätt över ett mer flexibelt strandskydd.

2007/08:MJ345 av Kent Olsson och Lars-Arne Staxäng (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om jakt på säl och skarv.

2007/08:MJ347 av Lars-Arne Staxäng (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommersiellt utnyttjande av allemansrätten.

2007/08: MJ348 av Lars-Arne Staxäng (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nödvändigheten av en frivillighetsreform av miljömålet Levande skogar.

2007/08: MJ349 av Monica Green och Sinikka Bohlin (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad jakt på skarv.

2007/08: MJ356 av Christian Holm (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avskaffandet av naturreservat.

2007/08: MJ363 av Carin Runeson och Anneli Särnblad (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av ett mer dynamiskt strandskydd.

2007/08: MJ366 av Lars Ohly m.fl. (v):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör initiera en utredning gällande skyddet för Natura 2000-områden.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka takten i det nationella arbetet med att införa marina skyddsområden med fiskeförbud.

2007/08: MJ372 av Sten Bergheden (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upphöra med reservatsbildningar som drabbar främst små, enskilt ägda fastigheter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ersättning vid reservatsbildningar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stoppa nya naturreservat där pengar till skötsel saknas eller är under all värdighetsnivå för att upprätthålla biologisk mångfald.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för fler frivilliga skötselavtal mellan markägare och staten.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en återköpsrätt för den tidigare ägaren till markområden om ett skyddsbeslut upphävs.

2007/08:MJ373 av Allan Widman (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökad tillgänglighet till allemansrättsliga områden genom s.k. beträddor.

2007/08:MJ376 av Kristina Zakrisson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förnyat strandskydd.

2007/08:MJ378 av Sten Bergheden (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tjänstemän och allemansrätten.

2007/08:MJ382 av Christian Holm (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att reformera strandskyddet.

2007/08:MJ383 av Liselott Hagberg m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lokalt anpassat strandskydd.

2007/08:MJ386 av Carina Hägg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatt restriktivitet i fråga om dispens från strandskyddet.

2007/08:MJ397 av Jasenko Omanovic och Agneta Lundberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på generella regelverk för hållande av farliga och giftiga ormar i privathem eller allmänna lokaler.

2007/08:MJ414 av Tina Ehn m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att Sverige tar sina internationella förpliktelser om biologisk mångfald, t.ex. 2010-målet, på allvar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på åtgärder för att förbättra den biologiska mångfalden.

2007/08:MJ415 av Ameer Sachet m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändring i strandskyddslagstiftningen som syftar till att strandskyddet ska differentieras.

2007/08: MJ422 av Lennart Axelsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på generella regelverk för hållande av farliga och giftiga ormar i privathem eller allmänna lokaler.

2007/08: MJ427 av Tina Ehn m.fl. (mp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett nytt delmål rörande den bördigaste åkermarkens bevarande skrivs in under det nationella miljökvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap.

2007/08: MJ432 av Gustav Blix och Oskar Öholm (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att statens möjlighet att inrätta naturreservat på annans mark bör begränsas.

2007/08: MJ436 av Maria Stenberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nationalparker i Norrbotten.

2007/08: MJ437 av Gustav Blix m.fl. (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa det generella strandskyddet.

2007/08: MJ438 av Sinikka Bohlin m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förnyat strandskydd.

2007/08: MJ441 av Lars Wegedal (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommunalt tillstånd för att hålla giftormar i privathem eller annan lokal.

2007/08: MJ444 av Mikael Damberg och Inger Jarl Beck (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att man bör se över lagstiftningen på området farliga, exotiska djur i lägenhet, så att dessa inte kan utgöra ett hot mot människors vardag.

2007/08: MJ445 av Christer Engelhardt (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skydd för Gotlands raukar.

2007/08:MJ457 av Anders Ygeman m.fl. (s):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en differentierad men stark strandskyddslagstiftning.

2007/08:MJ458 av Anna Bergkvist och Jan R Andersson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att strandskyddslagstiftningen bör ses över med fokus på att den enskilda markägaren ges större utrymme att fritt förfoga över sin egendom.

2007/08:MJ459 av Anna Bergkvist (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om markavsättningar.

2007/08:MJ462 av Bengt-Anders Johansson (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över reglerna för strandskyddet och möjliggöra strandnära bebyggelse.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta strandskyddet hanteras regionalt och lokalt.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 9

Motion	Motionärer	Yrkanden
9. Motioner som bereds förenklad		
2007/08:MJ201	Rolf Gunnarsson (m)	
2007/08:MJ203	Lars-Ivar Ericson och Maria Kornevik Jakobsson (båda c)	
2007/08:MJ213	Hans Stenberg och Susanne Eberstein (båda s)	
2007/08:MJ227	Lena Asplund och Bertil Kjellberg (båda m)	
2007/08:MJ236	Rosita Runegrund (kd)	
2007/08:MJ244	Elisabeth Svantesson och Oskar Öholm (båda m)	
2007/08:MJ246	Patrik Forslund och Tomas Tobé (båda m)	
2007/08:MJ247	Ann-Christin Ahlberg (s)	
2007/08:MJ250	Jörgen Johansson och Staffan Danielsson (båda c)	1 och 2
2007/08:MJ257	Åke Sandström och Stefan Tornberg (båda c)	
2007/08:MJ267	Sten Bergheden (m)	
2007/08:MJ280	Anna Lilliehöök (m)	
2007/08:MJ304	Tobias Krantz (fp)	
2007/08:MJ311	Ulf Berg (m)	
2007/08:MJ333	Irene Oskarsson och Stefan Attefall (båda kd)	1–3
2007/08:MJ338	Agneta Gille (s)	
2007/08:MJ344	Mikael Cederbratt och Finn Bengtsson (båda m)	
2007/08:MJ345	Kent Olsson och Lars-Arne Staxäng (båda m)	
2007/08:MJ349	Monica Green och Sinikka Bohlin (båda s)	
2007/08:MJ363	Carin Runeson och Anneli Särnblad (båda s)	
2007/08:MJ372	Sten Bergheden (m)	1–5
2007/08:MJ376	Kristina Zakrisson m.fl. (s)	
2007/08:MJ382	Christian Holm (m)	
2007/08:MJ383	Liselott Hagberg m.fl. (fp)	
2007/08:MJ386	Carina Hägg m.fl. (s)	
2007/08:MJ397	Jasenko Omanovic och Agneta Lundberg (båda s)	
2007/08:MJ415	Ameer Sachet m.fl. (s)	
2007/08:MJ422	Lennart Axelsson (s)	
2007/08:MJ432	Gustav Blix och Oskar Öholm (båda m)	
2007/08:MJ437	Gustav Blix m.fl. (m)	
2007/08:MJ438	Sinikka Bohlin m.fl. (s)	
2007/08:MJ441	Lars Wegendal (s)	
2007/08:MJ444	Mikael Damberg och Inger Jarl Beck (båda s)	
2007/08:MJ457	Anders Ygeman m.fl. (s)	10
2007/08:MJ458	Anna Bergkvist och Jan R Andersson (båda m)	
2007/08:MJ462	Bengt-Anders Johansson (m)	1 och 2